

Scenariusz zajęć dla klasy/grupy w oparciu o strategię wyprzedzającą
Temat: Czy marzenia są do spełnienia?

Autorzy:

Donata Waszyńska Samolak - doradca metodyczny w Projekcie CSW2020

Anna Dylak - doradca metodyczny w Projekcie CSW2020

Komentarz metodyczny

Cykl zajęć z obszaru psychoedukacji może być realizowany w czasie spotkań z wychowawcą klasy, w formach pozalekcyjnych, również w innych sytuacjach dydaktycznych, wychowawczych, integracyjnych, socjoterapeutycznych w pracy z grupą; w tym w pracy projektowej z uczniami. Tematyka zajęć skoncentrowana jest na budowaniu zasobów wiedzy uczniów w obszarze samoświadomości oraz samosterowności. Podejmowane przez uczniów aktywności oraz aranżowane sytuacje dydaktyczne dostarczają okazji do ujawnienia potencjału oraz zakresu ich wielorakich kompetencji. Działania oraz zadania realizowane w grupach są motywatorem do aktywizacji grupy, integracji zespołu oraz kształtowania umiejętności pracy metodą projektu.

Istotą zajęć jest samodzielne dochodzenie uczniów do wiedzy, zawartej w kilku тезach:

- 1. Warto planować przyszłość i snuć marzenia, które są motorem działań każdego człowieka i elementem budowania jego drogi życiowej oraz planowania przyszłości, mimo pojawiających się przeciwności losu.*
- 2. Warunkiem istotnym w procesie spełnienia marzeń jest aktywność podjęta w kierunku ich realizacji.*
- 3. Aktywność ta powinna zmierzać ku zamianie marzeń w konkretne cele do realizacji.*
- 4. Cele, by miały szansę się zrealizować, powinny być: osiągalne, mierzalne, istotne, sprecyzowane.*

Adresaci zajęć:

Etap edukacyjny: klasy VII /VIII szkoły podstawowej, klasy szkoły ponadpodstawowej.

Cel główny:

1. Rozpoznanie zasobów, potencjału, kompetencji uczniów w klasie, grupie projektowej.
2. Aktywizacja, integracja, usprawnienie komunikacji uczniów w klasie, grupie projektowej.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie umiejętności tj. autorefleksja, autoprezentacja, krytycyzm i autonomia myślenia; kompetencji w samodzielnym poszukiwaniu i dochodzeniu do wiedzy, weryfikacji informacji i wiedzy w oparciu o strategię AKW i formułę „lekcji odwróconej”.

Cele- uczeń potrafi:

- realizować zadania w zespole/samodzielnie;
- korzystać z potencjału narzędzi TIK;
- konstruktywnie komunikować się w zespole;
- samodzielnie formułować tezy, refleksje; wyciągać wnioski;
- rozpoznać i dostrzec swoje mocne strony;
- określić cele działań metodą Smart:
(SMART – cel: sprecyzowany, mierzalny, osiągalny, istotny).

Metody/ techniki :

- AKW;
- „odwrócona lekcja”;
- SMART;
- burza mózgów, dyskusja, prezentacja, mapa myśli, metoda projektu.

Formy pracy:

- indywidualna;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne, pomoce:

- kanał YouTube/lub inny,
- projektor,
- tablica interaktywna, komputer z dostępem do IT, plansze, mazaki, karty DIXIT, karteczki samoprzylepne.

Czas realizacji:

5-7 godzin lekcyjnych (w zależności od tempa pracy i potencjału uczniów)

I Faza- Aktywacja:

Wprowadzenie uczniów w stan emocjonalnego zaniepokojenia tematem; aktywowanie wiedzy pozyskanej wcześniej, poprzez odwołanie się do zasobów wynikających z: doświadczeń, obserwacji, przeżyć lub poznanych tekstów kultury.

Zadania dla nauczyciela	Zadania dla ucznia/ uczniów	Cel wg AKW	Metoda, technika	Narzędzia TIK, pomoce dydaktyczne	Uwagi
Krótką, kilkudzaniową wypowiedź nauczyciela wprowadzającą w temat w oparciu np. o prezentowaną	Angażują różne zmysły w procesie odbioru treści	-wzbudzenie stanu zaniepokojenia tematem -wprowadzenie uczniów	1.Przekaz słowny lub 2. Prezentacja Power Point graficzna karty lub sentencji	Krótki tekst nauczyciela Wybrana Karta DIXIT –seria Marzenia	Wypowiedź nauczyciela można zilustrować , wzmocnić: obrazem, sentencją, wybranym tekstem kultury.

graficznie wybraną kartę DIXIT -seria „Marzenia” wybrany obraz (teksty kultury) lub sentencję/ prezentację Power Point		w zagadnienie; temat		Sentencja Adama Rema: <i>Marzenia się spełniają, ale nigdy tym, którzy tylko marzą...</i> Źródło: https://www.zamyslenie.pl/aforyzmy	Karta DIXIT, sentencja A. Rema- wykorzystujemy jako inspirację do wypowiedzi lub obraz graficzny, który ma zaangażować inne zmysły uczniów w nawiązaniu do stylów uczenia się
Polecenie nauczyciela: <i>-Podaj, wskaż skojarzenia z wyrazami: „Marzenia”</i>	Uczniowie podają skojarzenia. Mogą zapisywać się na tablicy, planszy lub kartkach, np. w formie mapy myśli	-aktywacja własnych zasobów uczniów w obszarze wiedzy, obserwacji, doświadczeń i emocji -rozpoznanie zasobów uczniów, ich potencjału, stopnia aktywności	1.Burza mózgów, swobodne wypowiedzi uczniów 2 Mapa myśli 3.SMART	1. Zapisywanie skojarzeń na kartkach/ kartki umieszczane są na tablicy lub planszy wokół dużej planszy z hasłem: MARZENIA 2.Mapa myśli- zapis np. padlet 3. karty Dixit – szukanie skojarzeń z istotą marzeń	Wybór metody, techniki w zależności od etapu edukacyjnego, specyfiki grupy, klasy lub decyzji nauczyciela
Nauczyciel dzieli uczniów na grupy wg uznania uczniów Polecenia nauczyciela: <i>-Wyszukajcie i wybierzcie znaną Wam postać rzeczywistą, która pokonując trudności spełniła swoje marzenia. -Przygotujcie o tej postaci prezentację, krótki film lub podcast ukazujący jej drogę i sposób do realizacji marzeń.</i>	Uczniowie dzielą się na grupy i realizują zadanie	-aktywacja własnych zasobów uczniów w obszarze wiedzy, obserwacji, doświadczeń i emocji -rozpoznanie zasobów uczniów, ich potencjału -kształtowanie umiejętności pracy i komunikacji w zespole, korzystania z TIK, autoprezentacji itp.	Metoda projektu, Prezentacja	1.Power Point 2. Nagrywanie filmu	Nauczyciel wyznacza termin realizacji zadania oraz prezentacji
Nauczyciel odsyła uczniów do materiału filmowego i podaje zadanie: <i>-Zapoznaj się z treścią filmów i spróbuj odpowiedzieć na pytanie zawarte w temacie zajęć?</i>	Uczniowie korzystają z podanych zasobów, samodzielnie zapoznają się z treścią filmów. Uczniowie mogą zrobić notatki do dyskusji. Próba odpowiedzi na pytanie zadane w temacie cyklu zajęć	-aktywacja własnych zasobów uczniów w obszarze pozyskanej wiedzy, obserwacji, doświadczeń i emocji -kształtowanie umiejętności autorefleksji, wnioskowania, werbalizacji myśli i snucia refleksji	Praca z zasobami – z tekstem kultury	Uczniowie przygotowują się do zajęć w oparciu o treści filmu film „Cyrk motyli” film „Mój biegun”:	Nauczyciel określa termin realizacji zadania uczniom

Faza II- Przetwarzanie:

Realizowana jest w środowisku cyfrowym. Uczniowie, na podstawie wcześniej przygotowanych przez nauczyciela materiałów dydaktycznych i zasobów własnych tworzą tzw. cyfrowe nośniki wiedzy. Na tym etapie pracują indywidualnie lub w zespołach. W trakcie konsultacji z nauczycielem: porządkują, kategoryzują treści, weryfikują pod kątem postawionych wcześniej pytań. Treści poddawane są twórczemu przetworzeniu.

Nauczyciel	Uczeń/ Uczniowie	Cel	Metoda, technika	Proponowane narzędzia TIK, pomoce dydaktyczne	Uwagi
<p>Nauczyciel zadaje pytania uczniom:</p> <p><i>-Jakie treści, wnioski, refleksje niosą prezentowane filmy ?</i></p> <p><i>- Co wynika ze ścieżki wiodącej do realizacji marzeń prezentowanych przez Was osób?</i></p> <p><i>- Co łączy losy prezentowanych osób w drodze do realizacji marzeń?</i></p> <p><i>-Czy marzeniom można i trzeba pomóc, by się spełniły?</i></p> <p><i>- W jaki sposób można im pomóc?</i></p> <p><i>- jak realizować marzenia, by nie stały się mrzonką ?</i></p> <p>Nauczyciel dokonuje klaryfikacji wypowiedzi uczniów</p>	<p>Uczniowie formułują refleksje i spostrzeżenia w formie swobodnych wypowiedzi</p> <p>W drodze analizy treści dochodzą do własnych wniosków, porównują postawy bohaterów, ich aktywność, drogę do realizacji marzeń</p> <p>Zauważają, że marzenia, by się spełniły powinny być zamienione na cele.</p> <p>Uczniowie zapisują główne tezy i wnioski.</p> <p>Uczniowie podsumowują wypracowane treści i odczytują je głośno.</p>	<p>Celem tej fazy jest dojście drogą dedukcji do tez:</p> <p>-Marzenia same się nie spełniają.</p> <p>-Marzeniom trzeba pomóc drogą własnej pracy i pokonywania słabości.</p> <p>-Jeśli nie podejmiemy żadnej aktywności zostaną tylko mrzonką.</p> <p>-By marzenia się spełniły powinny być przekute w cele do realizacji.</p>	<p>Swobodne wypowiedzi uczniów ustne i pisemne</p> <p>Dyskusja</p> <p>Burza mózgów</p>	<p>Padlet</p> <p>Padlet</p>	<p>Nauczyciel dokonuje klaryfikacji wypowiedzi uczniów</p>

Faza III - Systematyzacja

Skoordynowanie działań uczniów. Nauczyciel pełni rolę mentora, który zarządza procesem interpretacji zebranych i opracowanych treści oraz powstałych zasobów. Na tym etapie dochodzi do budowania struktur wiedzy. Nauczyciel rezygnuje z przedstawiania nowych treści; interpretuje i systematyzuje już zastane; odpowiada na pytania uczniów.

Nauczyciel	Uczeń/ Uczniowie	Cel	Metoda, technika	Proponowane narzędzia TIK, pomoce dydaktyczne	Uwagi
<p>Nauczyciel zadaje pytania:</p> <p><i>-Jak przekuć marzenia w cele?</i></p> <p><i>-Jakie powinny być cele, by ich realizacja prowadziła do spełnienia marzeń?</i></p>	<p>Uczniowie formułują wypowiedzi</p>	<p>Budowanie struktury wiedzy.</p> <p>Systematyzacja treści i zasobów uczniów</p>	<p>Swobodne wypowiedzi uczniów</p>		
<p>Nauczyciel formułuje polecenie:</p> <p><i>Opisz na podstawie zdobytej wiedzy co oznacza, że cel powinien być:</i></p> <p><i>-REALNY-</i> <i>-MIERZALNY-</i> <i>-ISTOTNY-</i> <i>-OSIAGALNY –</i></p>	<p>Uczniowie opisują co oznaczają dla nich poszczególne cechy i atrybuty celów: realne, mierzalne, istotne, osiągalne.</p>		<p>Metoda SMART</p>	<p>Padlet lub plansza</p>	
<p>Nauczyciel dzieli uczniów na zespoły i proponuje utworzenie tzw. : Poradnika do spełniania marzeń -jako rodzaju instrukcji zawartej w kilku istotnych punktach</p> <p>Zadaniem każdego zespołu jest opracowanie treści w/w Poradnika</p> <p>Nauczyciel prosi o prezentację Poradnika przez poszczególne zespoły oraz</p>	<p>Uczniowie podzieleni na zespoły tworzą poradnik.</p> <p>Zespoły prezentują i omawiają</p>	<p>Systematyzacja treści i zasobów uczniów</p>			<p>Dowolnie wybrana forma prezentacji z wykorzystaniem TIK</p>

<p>wybranie najciekawszego</p> <p>Nauczyciel proponuje uczniom, by wybrany Poradnik umieścić na stronie IT szkoły pod QR kodem. Kod rozwiesić na terenie szkoły w wybranych punktach (do wykorzystania przez innych uczniów szkoły-promocja</p>	<p>opracowane Poradniki</p> <p>Uczniowie wybierają zespołowo najciekawszy ich zdaniem Poradnik</p> <p>Uczniowie publikują opracowany materiał w formie Kodu QR</p> <p>Uczniowie na stronie IT szkoły oraz fanpage Facebook umieszczają informację o zamieszczonym Poradniku.</p>	<p>Dzielenie się pozyskaną i usystematyzowaną wiedzą</p> <p>Dzielenie się pozyskaną i usystematyzowaną wiedzą, promocja pracy uczniów</p>		<p>Wykorzystanie QR kodów.</p> <p>Wykorzystanie strony IT szkoły, Social mediów tj. fanpage szkoły na Facebook do promowania dokonań uczniów</p>	
---	---	---	--	--	--

Faza IV- Ewaluacja i ocenianie:

Ostatni etap pracy - ocena i ewaluacja. Uczniowie sami dokonują oceny swych działań, recenzują swą pracę. Nauczyciel na tym etapie podsumowuje działania i konstruuje pytania, które wskażą przyrost wiedzy uczniów.

Nauczyciel	Uczeń/ Uczniowie	Cel	Metoda, technika	Proponowane narzędzia TIK, pomoce dydaktyczne	Uwagi
<p>Nauczyciel zadaje uczniom pytania:</p> <p><i>-Czego dowiedzieliście się o tym, jak spełniać marzenia, by nie stały się tylko mrzonką?</i></p> <p><i>-Czego dowiedzieliście się o sobie pracując nad tym tematem?</i></p>	<p>Rundka odpowiedzi</p> <p>Uczniowie udzielają odpowiedzi</p>	<p>Ocena i ewaluacja pracy uczniów</p> <p>Autoewaluacja</p>	<p>Swobodne wypowiedzi uczniów</p> <p>Swobodne wypowiedzi lub rundka odpowiedzi</p>	<p>Wg uznania</p>	<p>Nauczyciel wskazuje na odkryte mocne strony i zasoby uczniów</p>

Nauczyciel proponuje uczniom: <i>Pokażcie jak Wam się pracowało?</i>	Uczniowie prezentują emotikony wskazujące na stopień zadowolenia z przeprowadzonych zajęć oraz własnej pracy tzw. bużki uzasadniając wybór.	Ocena stopnia zadowolenia uczniów z pracy w cyklu zajęć		Emotikony lub tzw. termometr uczuć	
---	---	---	--	------------------------------------	--

Literatura:

1. *Poradnik dydaktyczny dla nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne w ramach projektu: „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020” Akademia Kształcenia Wyprzedzającego, Edycja III*, prof. UAM, dr hab. Violetta Julkowska, dr Katarzyna Moskiewicz, ODN w Poznaniu.

Link do źródła:

www.csw2020.com.pl/wp-content/uploads/2020/10/AKW-2020-wyd3.pdf

Zasoby IT:

1. Sentencja Adama Rema: *Marzenia się spełniają, ale nigdy tym, którzy tylko marzą...*

Źródło: <https://www.zamyslenie.pl/aforyzmy>

Zał. . 1. Treść poradnika

Jak spełniać marzenia? Poradnik

1. *Marzenia są nieodłączną częścią naszego życia na każdym jego etapie.*
2. *Warto planować przyszłość i snuć marzenia, które są motorem naszych działań i elementem budowania drogi życiowej oraz planowania przyszłości; mimo przeciwności losu.*
3. *Choć ich treść i zakres się zmieniają... jedne odchodzą w niepamięć, w ich miejsce pojawiają się nagle inne... są wśród nich takie, które pozostają z nami na zawsze.*
4. *Warunkiem istotnym do spełnienia marzeń jest aktywność podjęta w kierunku ich realizacji.*
5. *Aktywność ta powinna zmierzać ku zamianie marzeń w konkretne cele zaplanowane do realizacji.*
6. *Cele muszą być: osiągalne dla nas, mierzalne, istotne i ważne oraz sprecyzowane. Ważne, by były również podzielone na etapy, a ich realizacja rozłożona w czasie.*
7. *Jeśli zmienimy marzenia w cele do realizacji mamy większą szansę je spełnić.*
8. *To od nas także zależy, czy nasze marzenia się spełnią...*
9. *Działajmy; nie czekajmy na spełnienie marzeń...*
10. *Powodzenia.*